

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Responsa De Ivre Canonico Præsertim Novissimo

Zype, Frans van den
Antverpiæ, M. DC. XLV.

Resp. I. De Donatis, an sint veri religiosi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73071)

energia latè Euerard. in loc. legal. A maiori; præsertim dum famuli esse pridem deserunt, quippe qualitas adiecta verbo intelligitur secundum tempus verbi. l. in delictis. §. si extraneus. D. de noxal. glem. si benef. de præbend. adeoque quod dici solet de testibus domesticis repellendis intelligitur de ijs, qui domestici sunt tempore quo testantur, seu repelluntur.

Sed & videndum est an testimonijs & munimentis possessio quadragenaria sit satis probata? & quidem ad illius probationem sufficit probare principium, & finem, & aliquid de medio. gloss. in c. volumus. v. inconcussam. 16. q. 4. Bart. in l. Celsus. D. de usucapion. eo enim ipso continuas mediorum præsumitur, quod extrema probeatur. Menoch. de præf. l. 6. n. 1. & 13. sed si uterque possessionem inuicem contrariam præterdit, aut alter præscriptionem, alter interruptionem; ab utraque parte testes recipiuntur; & si probata fuerit interruptio, præscriptio non tenebit. c. illud. X. de præscript. vt etiam immemorialis præscriptio cesset si qua de visu vel auditu sit in contrarium memoria. l. 2. §. item labeo. D. de aqua pluua arc. l. 8. arbiter. 28. D. de probat. probanda fuisse ergo à DD. Actoribus interruptio; si ante 40. annos, & de præfenti D. Reus probatit proprijs operis aut sumptibus monasterij terras fuisse cultas, & fructus à decimis immunes auectos.

Et quamuis daremus DD. Actores habere intentionē fundatam in generalitate iuris decimandi, quoad duas tertias; tamen, quoniam & illud ex priuilegio natum est; & contra dispositionem iuris: d. c. sua. §. fin. X. de decim. imperfectæ probationes facilius recipiendæ sunt. tum propter fauorem antiquitatis d. monasterij; vt passim illum DD. admittunt, tum propter causam d. c. ex parte. 10. X. eod. quod olim omnibus ferè religiosis gene-

raliter de laboribus fuerit concessa immunitas. vt ibidem dicitur. imò tum ea quasi iuris communis fuerit, d. c. decimas. cum monasterium hoc construeretur. eoque in principio fundationis illa vfos nostras fuisse; aut has terras olim ad culturam redegitse; & sic ex noualibus (quales semper exinde manent c. fin. X. de decim.) decimas non soluisse; probari censetur. arg. à communiter accidentibus. quia præsumitur pro eo, quod communiter accidit. aded vt onus probationis contrariæ transferatur in aduersarium. Euerard. ubi sup. l. c. communiter accidentibus. & quia mutatio non faciliè præsumitur. Menoch. de præf. 37. 42. & alij pluribus seqq. eiusdem libri. & ex præfenti possessione præsumptio inferatur de præterita. Moneta tract. de decim. c. 5. n. 74. 103. & seqq.

Si tamen imperfectior probatio videbitur, poterit redire D. Reus ad possessorium iudicium, quod semper licet. l. naturaliter. §. ni il commune. D. de acquir. poss. vlt. que ad causam conclusam. c. pastoralis. X. de caus. poss. & proprii. vt hac causa per appellationem redacta est ad statum litis contestate. l. furri. 6. D. de his qui not. infam. In possessorio autem iudicio postea fati sufficere ad securiorem spem victoriæ. ac deinde, si repetatur causa petitoria, secundum possessorem erit iudicandum, nisi de iure petitoris euidenter doctum erit. §. retinenda. in §. de interd.

De regularibus.

RESPONSVM I.

De Donatis, an sint veri religiosi?

VT quis verè sit religiosus requiritur professio expresse,

12.
Probandū
principium
& finem.

13.
Medium
an præsumitur,
an interruptio?

14.
Antiquitatis
fauorabilis
probatio.

vel tacite facta alicui de religio-
nibus per Sedem Apostolicam ap-
probatis. c. vn. de vos. in 6. eiusmodi
votum non faciunt Donati, sed so-
lummodo obedientia & fidelita-
tis. quod, etsi fiat in manibus
Prælati, simplex dimitaxat est, non
solemne. vnde concludit Cara-
muel in Cōment. ad Reg. D. Benedic-
ti. disp. 36. n. 409. monachos illos non
esse, sed monasterij famulos; di-
mitti posse; quamuis non exire,
sine licentia Superioris. imò virtute
promissæ obedientiæ non posse
imperari eis castitatem, aut pau-
peratatem. quod illa tantum se ex-
tendat ad fidele seruitium, non
virtutes regulares imperandas.
quamuis verò ex simplici voto
non possit irritari matrimonium;
impediri tamen posse eo loci vi-
debitur, vbi pridem non obedi-
entia tantum, sed & castitas, & pau-
peritas à se offerentibus fuit ex-
acta. vt decretum Ordinis Cister-
ciensis an. 1233. & aliud. 1213. de
tonsurâ & peculiari habitu refert
ibid. Caramuel. n. 411. & simili
formula non obstante ait censen-
dos tantum promittere iuxta leges
monasterij. eoque, si vel expressum
sit Donatos per votum suum non
fieri veros religiosos, cum illud
facerent, vel leges Ordinis aut lo-
ci ita habeant, statuendum est se-
cundum illas receptos per huius-
modi votum non aliud consequi,
quàm quod verbis expressum, vel
huiusmodi legibus cautum est.

Cæterum sicuti Donati emit-
tunt tria vota secundum regulam;
vt in Benedictinorum congrega-
tione Vallis-foletana, erunt veri
religiosi. Em. Rod. tom. 2. quest. reg.
q. 78. ar. 2. non illi qui sic non pro-
mittunt. idem eod. tom. quest. 21. ar.
1. omnis enim professio solemn-
is debet fieri secundum regulam ali-
quam approbatam. d. c. vn. Em.
Rod. tom. 1. q. 1. ar. 2. consonat Trid.
s. 25. de reg. c. 1. in verb. vitam in-
stituant ad regula quam professi sunt
prescriptum. vnde & religiosi regu-

lares dicuntur, & per eiusmodi
certæ regulæ professionem, sta-
tum perfectionis assumere. D.
Thomas. 2. 2. q. 88. ar. 7.

Facit c. in præsentia. de probat.
per quod ait Panorm. non eò què
monachum effici, quod quis do-
net se & sua monasterio: sed re-
quiritur professio regulæ appro-
batæ, seu emissio trium votorum
in religione approbata. vt non
sufficiat illorum emissio in modo
aliquo viuendi approbato, quam-
uis per Sedem Apostolicam. vt
glossa in clem. cum ex eo. de sent. ex-
commun. habet modum viuendi
tertiæ regulæ S. Francisci appro-
batum esse à Nicolao Papa; sed
non pro regula: vt nec fiat reli-
giosus qui illum profitetur. & se-
quitur Nauarr. cons. 12. de reg. per-
rationem quam diximus. & iterum
cons. 7. ibid. in fortioribus terminis,
quin & generatim cons. 81. & 82. ibid.
respondit Donatos non esse mo-
nachos. & nuncupatim oblatos
collegio turris nouæ speculorum
ex eiusmodi defectu non esse mo-
nachos, promissâ quamuis obe-
dientia, paupertate, & castitate.
quòd promissâ obedientia huius-
modi non esset monachalis. scili-
cet quæ secundum regulam fiat.
quare & Nauarrus & gloss. in clem.
1. de decim. ait constitutionem
pœnalem aduersus monachos, non
comprehendere Donatos. vnde &
Lud. Miranda in Man. prælat. quest.
29. ar. 2. illam sententiam, quod
Donati non sint monachi, certissi-
mam esse ait apud omnes. imò
minus esse Donatum, quàm Con-
uersum passim omnes tradunt ex
c. ex eo. §. 1. de elect. in 6. c. vt prin-
legia. de priuil. & verò cum non ea-
dem formula profiteantur mo-
nachi & Donati, & forma det
esse rei; c. in ciuitate. & ibi gloss. de
vsur. omnino est statuendum non
hos, vt illos, esse monachos.

Neque his obstat, vt ait Nauar-
rus d. cons. 7. ex Panormitano alijsque
in Rub. c. 1. de reg. quod videatur

M 2 verè

2. Vota fa-
ciunt se-
cundum re-
gulam, non
soluta can-
onibus.

3. Vbi Donati
proficientur
secundum
regulam
sunt veri
religiosi,
non alibi.

4. Non si tan-
tum donent
se & sua
monaste-
rio.

5. Aut secun-
dum lauda-
bilem mo-
dum iure
voucant.

6. Etiam pro-
missâ obe-
dientia, ca-
stitate, &
paupertate.

7. quamvis in manu potentis aggregare conventui seu Corpori nisi id velit, & quo potest modo.

verè esse religiosus, qui vouit tria substantialia vota religionis, in manu eius, qui potest eum aggregare religioni approbata: *arg. c. cum ad monasterium. de stat. monach.* id enim accipiendum est, ut qui potest aggregare, etiam velit, nam actus agentium non operantur ultra eorum intentionem. *l. non omnis. D. de reb. cred. c. fin. X. de preb. atqui nec mittens, nec recipiens vota Donatorum eos intendit fieri religiosos, ubi illa non emittunt secundum certam regulam approbatam; sed secundum quædam statuta non approbata, ut regulam, sed tantum ut statuta, & laudabilem viuendi modum.*

Iterum non obstat, secundum *Nauarrum d. conf. 81. n. 9.* quod qui promittit obedientiam perpetuam, videatur promittere tria vota substantialia: *c. consuluit. x. qui cler. vel vouentes. ubi Innoc.* atque is sit religiosus: Donati porro illam promittant: quia non sufficit quælibet obedientia, sed requiritur monachalis: seu secundum certam regulam: at hanc non promittunt Donati. Et quamquam nec Societas IESV, nec Carthusiani habeant regulam; sed tantum statuta; ea tamen sunt approbata tanquam regula. qualis non fuit modus viuendi Congregationis, de qua *Nauarr. d. conf. 82.* in qua ea propter non obtinere præceptum clausuræ, monialibus præscriptum declarasse *Greg. XIII.* refert. ut de tertia regula S. Francisci diximus. quare & *Pius V.* Tertiarias iussit recipere regulam aliquam approbatam; & secundum illam emittere tria vota substantialia religionis; & ijs factis, cogi ad clausuram. tales etiam sunt *Commissi* in *Benedictinis Cassinensibus.* de quibus in illorum Declarationibus ad *c. 58. Reg. S. Benedicti.*

Et vero in Ordine D. Benedicti Congregationis Bursfeldensis triplex est dumtaxat differentia personarum: primo earum quæ choro

deputantur: secundo Conuersarum, quas vocant: tertio Donatarum, itaque professionis actus ad illorum aliquam speciem referendus est, neque enim Abbati cuius alias formulas proponere iure permittum est, ita ut votum solemne possit inducere. *c. 1. de relig. dom. in 6. de choristis* vota emittentibus secundum regulam, non est dubium: neque de fratribus laicis, quorum professio à choristis substantialia non differt; eoque veri religiosi sunt. *Caramuel in d. comment. disp. 36. n. 407. Vide Hastenium disp. mon. l. 3. t. 1. d. 8.* Sed an in Belgio conuersi, quos vocamus, eodem modo uocentur religiosi que sunt idem Caram. late quaerit *disp. 37. de Donatis* dicendum est, quamuis tria vota alicubi emittant, non tamen profiteri regulam; eoque solemnia illa non esse, ut diximus.

Rectè ergo *Caramuel n. 425.* facti circumstantias, in quaestione de Donatis proposita, examinandas esse dixit. & porro, ut solemnis sit professio, requiruntur, inquit, præter annum probationis & alia communis circumstantias, uocentur & acceptantis voluntas, & expressa professio.

In casu autem, de quo quaeritur, nec annus nouitiatus fuit, nec voluntas acceptantis alia, quam Donatam recipere: nec uocentur, quam Donatam esse: ideoque cum in substantialibus conuenerint, & uocentur & acceptant, & cætera in considerationem venire non possunt ad mutandam rei substantiam; *Caramuel. ibid. n. 428. 431.* dicendum est Donatam, de qua quaeritur, veram religiosam non esse; dimitti posse, matrimonium contractum valere; quamuis contractum à nondum dimissa, impediri possit: in dimissa, uide ut philosophetur *Caramuel, & nihilominus Mirandam. d. q. 29. ar. 1. 2. 3.*

RESPON-